

Tózsér Endre SP

Engeded-e, hogy nézzen téged?

Részletek Ferenc pápa beszédeiből

„Nekem van egy dogmatikai bizonyosságom: Isten jelen van minden ember életében. Isten jelen van bárki életében. Ha egy embernek az élete merő szerencsétlenség, ha bűnök serege, kábítószer vagy bármi más törte össze, Isten ott van az életében. Lehet és kell is keresni minden ember életében. Ha egy ember élete tuskével és gazzal borított föld, mindig van tér, amelyben a jó mag növekedhet. Bízni kell az Istenben!”*

ISTEN MINDIG BESZÉL HOZZÁNK, ÉLETÜNK ESEMÉNYEIN KERESZTÜL IS

„Kedves fiúk és lányok, szeressétek mind jobban Jézus Krisztust! Életünk válasz az Úr hívására, és boldogok lesztek, jól építetek életeteket, ha válaszolni tudtok erre a hívásra. Éreztétek az Úr közelségét az életben. Ő közel van mindenkire, mint társ, mint barát, aki segít megérteni magatokat, aki bátorít benneteket a nehéz pillanatokban, és aki soha nem hagy el benneteket. Az imádságban, a vele való párbeszédben, a Biblia olvasásában fedeztetek fel, mennyire közel van hozzátok! Tanuljátok meg olvasni Isten jeleit életetekben. Ő mindig beszél hozzánk, korunk és mindennapjaink eseményein keresztül is; a mi dolgunk, hogy meghalljuk szavát.” (Ferenc pápa – csak írásban közzétett – beszéde olasz jezsuita iskolák diákjaihoz, VI. Pál terem, 2013. június 7-én.)

EGYÜTT LENNI JÉZUSSAL, ENGEDNI, HOGY NÉZZEN ENGEM – A KATEKÉTA ÁLLANDÓ FELADATA

„Az újraindulás Krisztustól mindenekelőtt azt jelenti, hogy meghitt közelségben, meghitt kapcsolatban vagyunk Jézussal. [...] Jézus a szőlőtő-szőlővesszők képét használja: maradjatok meg szeretetemben, ma-

radjatok hozzám kapcsolódva, miként a szőlővessző a szőlőtőhöz. Akkor tudunk gyümölcsöt hozni, ha egységben vagyunk vele: ez a meghitt kapcsolat Jézussal. Jézusban maradni! Hozzátapadni, beléje költözni, mellette időzni, vele társalogni: Jézusban maradni.

A tanítvány első feladata tehát az, hogy Mesterével legyen, hallgassa és tanuljon tőle. Ez állandó feladat, út, melyen egész életünkben járnunk kell. Emlékszem, az egyházmegyében, abban, ahol korábban voltam, gyakran láttam katekétákat, akik képzésük befejezésekor büszkén mondogatták: »Megvan a katekétadiplomám!« Az semmit sem ér, nincs neked semmi, csak egy rövidke útszakaszt tettél meg! Mi segít neked? Amit mondom, mindig érvényes: nem egy cím, hanem egy magatartás: Jézussal lenni; és ez egész életedre szól. Ott lenni az Úr jelenlétében, és engedni, hogy nézzen téged. Kérdezem tőletek: hogyan vagytok az Úr jelenlétében? Amikor odamész az Úrhoz, amikor a tabernákulumra tekintesz, mit csinálsz? Szavak nélkül... Ezt mondom, azt mondom, gondolkodok, elmélkedek, érzek... Jól van! De engeded-e, hogy az Úr nézzen téged? Engedd, hogy az Úr nézzen minket! Ő néz minket, és ez az imádkozás egyik formája! Engeded-e, hogy az Úr nézzen téged? Hogyan kell ezt csinálni? Nézed a tabernákulumot, és engeded szépen,

hogy ő nézzen téged... ilyen egyszerű! Mondhatod: kissé unalmas, közben elalszom... Aludj csak el, aludj csak bátran! Ő ugyanúgy nézni fog téged. És légy biztos abban, hogy néz téged! Ez sokkal fontosabb, mint a katekétadiploma. Hozzátartozik a katekétasághoz. Felmelegíti a szívet, táplálja az Úrral való barátság tüzeit, megéretteti veled, hogy ő tényleg néz téged, közel van hozzád és szeret téged. [...] Megértem, nektek ez nem olyan könnyű, különösen azoknak nehéz egy hosszabb, nyugodt időt találni, akik házasság és gyerekek vannak. De, hála Istennek, nem is szükséges, hogy mindenki ugyanúgy csinálja. Az egyházban a hivatásoknak és lelkiiségeknek sokféle formája van. A lényeg: találjuk meg a legjobb módját annak, hogy az *Úrral legyünk*, és ezt mindenki megteheti, lehetséges minden életállapotban. Most mindnyájan feltehetitek magatoknak a kérdést: hogyan élem meg ezt a Jézussal való együttidőzést? Gondolkozzatok el ezen a kérdésen: Hogyan élem meg a Jézussal való együttélést, hogyan maradok Jézusban? Szánok-e időt arra, hogy a jelenlétében maradjak, csendben, engedem-e, hogy nézzem engem? Engedem-e, hogy az ő tüze felmelegítse a szívemet? Ha nincs meg szívünkben Istennek, az ő szeretetének, gyengédségének a melegsége, hogyan fogjuk mi, szegény bűnösök, mások szívét felmelegíteni? Gondolkozzatok el ezen!” (Beszéd a Nemzetközi Kateketikai Kongresszus résztvevőihez, Vatikán, VI. Pál terem, 2013. szeptember 27.)

JÉZUS, AZ ÁPOLÓ

A rómaiaknak írt levél 5. fejezetében Szent Pál többek között Ádám vétkééről és Krisztus igaz voltáról

elmélkedik. Ádám által lépett a világba a bűn, de Jézus kegyelme és igazságtevő irgalma még inkább elér minden embert. Ahol elhatalmasodott a bűn, ott túláradt a kegyelem. – A Szentatyá ennek kapcsán Isten üdvözítő titkának szemléléséről, az *üdvözítés módjáról* és a kegyelem túláradásáról beszélt. A második szó, amelyre felhívta a figyelmet: a *közelség*. Ez a szó többször is előfordul a páli szövegben.

„Egy ember bűnt követett el, egy másik ember pedig megváltott minket. A közeli Isten mutatkozik meg itt. Ez a misztérium megmutatja nekünk, hogy Isten közel van hozzánk, közel van történelmünkhöz. Az első pillanattól kezdve, amikor kiválasztotta Ábrahám atyánkat, népével együtt haladt; majd elküldte Fiát, hogy ugyanezt a munkát végezze. [...] Egy kórházi ápoló vagy ápolónő jut az eszembe, aki ellátja, gyógyítja a sebeket, mégpedig egyenként, a kezével. Isten belebocsátkozik nyomorúságainkba, közel jön sebeinkhez és kezével gyógyítja be őket. Ahhoz, hogy keze legyen, emberré lett. Ez Jézus személyes munkája. Egy ember bűnt követett el, de egy másik ember eljön, hogy begyógyítsa. Isten nem határozattal vagy törvénnyel vált meg minket. Gyengédséggel, simogatással, értünk adott életével vált meg.” (Részlet a 2013. október 22-én, kedd reggel a Szent Márta házban bemutatott szentmise homíliájából.) ▶

HELYESEN KÖZELÍTENI MINDEN TESTVÉREMHEZ: FELISMERNI BENNE A TESTTÉ LETT IGÉT

„Ez a feltámadt Úr az idők végén testben fog eljönni. Közelít felénk [...], és dicsőséges testben közeledik. Ez az Ige, aki »testté lett« (Jn 1,14), nem egy elvont vagy pusztán »lelki« erkölcsi rendszer szerint fog megítélni minket, hanem az általa végigjárt és élénk élt út mércéje alapján. Aszerint fog megítélni, hogy tudtunk-e úgy közelíteni »minden testhez«, hogy felismertük benne Isten Igéjét.

A testté lett Ige kínszenvedése által váltja meg a bűntől a testet, vagyis azáltal, hogy magára vállalja minden test fájdalmát. Jézus jól közelít minden szenvedő testhez, adósságszámlánkat saját testével egyenlíti ki (vö. Kol 2,14). Nem »kerüli ki« a testet (Lk 10,31): ő az irgalmas szamaritánus. Aszerint leszünk tehát megítélve, hogy jól közeledtünk-e minden szenvedő testhez, »felebarátjává váltunk-e« minden testnek. [...]

Akkor közelítünk jól bármely szenvedő testhez, ha megnyitjuk a szívünket, ha *megrendülünk*, ha ellátjuk a sebet, ha vállunkra vesszük a sérültet, ha kifizetjük a kezelési költségeket, és végezetül, ha úgy megyünk tovább utunkra, hogy előtte vállaljuk a felmerülő többletköltségeket is. [...] helyesen közelítünk a testhez, ahhoz a testhez, amely éhezik és szomjazik, ahhoz a testhez, amely beteg és sérült, ahhoz a testhez, amely börtönben bűnhődik hibás tetteiért, ahhoz a testhez, amelynek nincs mibe öltöznie, ahhoz a testhez, amelyet felemészta a megvetésből fakadó magány keserősége.

Felkészíteni testünket erre a szemlélésre – a felebarát szolgálatán túl – azt is igényli, hogy testünket Isten jelenlétébe helyezzük, alá vessük az Ige és a Lélek működésének az Atya dicsőségére. El kell indítanunk a szolgálatra vezető úton, mely fáraszt és egészen le-

merít: szegénnyé, úton levővé, exodusban levővé kell tennünk... Amivel testünket »Isten jelenlétébe« helyezzük: az ima. Az ima vezet majd minket az időnként könnyű, máskor nehéz úton, az ima segít majd felismerni az Igét minden szenvedő testben, és odaadni testünket Isten akaratának, hogy a *Lélek szerint* éljünk. Az imádság készíti fel szemünket a testben közénk érkezett Ige dicsőséges személyének szemlélésére, amikor eljön, és megítél minket aszerint, hogy felismertük-e, éppen a testben.” (Részlet Ferenc pápa *Nyitott ész, hívő szív* című könyvéből, Budapest, Új Ember, 2013, 165–167. p., /Jezsuita könyvek./)

AZ ÚR OTT VAN A BÖRTÖNCELLÁBAN

„Legyetek szívesek, mondjátok meg nekik [a raboknak], hogy imádkozom értük, a szívemen hordozom őket, kérem az Urat és a Szent Szület, hogy pozitívan tudjanak túljutni életük e nehéz szakaszán. Ne veszítsek el bátorságukat, ne zárkózzanak magukba. Tudjátok, egyik nap minden jól megy, másik nap meg lent vagyok, és ez az ingadozás megterhelő. Az Úr közel van, de mondjátok nekik mozdulataitokkal, szavaitokkal, a szívetekkel, hogy az Úr nem marad kívül cellájukon, nem marad kívül a börtönökön, hanem belül van, ott van. Mondhatjátok

A tanítvány első feladata az, hogy Mesterével legyen, hallgassa és tanuljon tőle. Ez állandó feladat, út, melyen egész életünkben járunk kell.

ezt: az Úr ott van belül velük; ő is be van börtönözve, még ma is, bebörtönzik őt önző cselekedeteink, rendszereink, igazságtalanságaink, hiszen könnyű büntetni a leggyengébbeket, a nagyhalak meg ott úszkálnak szabadon a vízben. Egyetlen cella sem annyira elszigetelt, hogy kizárná az Urat, egyik sem; ő ott van, velük együtt sír, velük együtt dolgozik, velük együtt reménykedik; az ő apai és anyai szeretete mindenhatóvá él. Imádkozom, hogy mindegyikük megnyissa szívét e szeretet előtt.” (Beszéd az olaszországi börtönlelkészek nemzeti konferenciáján a Vatikánban, a VI. Pál teremben, 2013. október 23-án.)

* Részlet Antonio Spadaro SJ Ferenc pápával készített interjújából: *Jó napot! Ferenc pápa vagyok.*, Budapest, 2013, Jézus Társasága Magyarországi Rendtartománya, 38. p. /Jezsuita Könyvek./